

HRVATSKA RIEČ

Predplatna ciena: na godinu K 12. — Za 6 godinu K 6. — Za Šibenik na godinu donosašnjem u kuću K 12. — Za Inozemstvo na godinu K 12 u više poštarski trošak. — Pojedini broj 10 para. — Plativo i utuživo u Šibeniku.

Izlazi sriedom i subotom

Uredništvo, uprava i Tiskara lista nalazi se u ulici Bazilike sv. Jakova. — Oglasi tiskaju se po 16 para peti redak ili po pogodbi, te se primaju samo oni, koji se unaprije plate. — Priobćena pisma i zahvale tiskaju se po 20 para po peti redak. — Nebrankirana pisma ne primaju se. — Rukopisi ne vraćaju

Pet adresa.

U hrvatskom saboru u Zagrebu izneseno je pet raznih adresa: Tomasićeva grupa, koalicija, Starčevićeva stranka prava, stranka prava i Radićevići. Sve ove grupacije stranačke iznose se po jednu svoju adresu te je sva prilika, da će se adresa razprava otegnuti.

Već sama činjenica, da je toliko broj adresa u saboru, kakav je zagrebački, izneseno, nije ni malo utješljiva. Dokazom je ona, kako u našem narodu ne ima jedne jake i ozbiljne misli vodilice, po kojoj bi on barem približno upravljao svoj rad. Naprotiv tolike iznesene adrese i silom nameću misao, da su mnijenja i misli o najvažnijim našim pitanjima u narodu i inteligenciji preveć raznolikia i u većini slučajeva suprotna. Slučaj sa adresama samo je posljedica cijelog političkog položaja hrvatskog naroda, ne samo posljedica, nego i novi jekiti dokaz o dizorijentaciji njegovoj i o pomanjkanju neke neovisne, slobodnjačke volje. Jer to se izkoljuje na svakom narodu, koji ima u sebi nešto robskoga: da, naime, u njemu svatko hoće da vodi glavnu riječ, a suglasnosti mišljenja i discipline fali. Narod, koji se ozbiljno bori za svoju slobodu i napredak, taj u glavnom ima jedan jedini stanoviti pravac, koji za sve vrijedi, dočim samo u nuzgredicama mogu da se mišljenja i taktika razilaze. Toga kod nas fali, a danovise se to ima novih dokaza te prvi i prvoo svih političkih stranaka bilo bi, da tu prazninu izpunje.

Same adrese se razlikuju u stilizaciji, no sadržinom su dosta slične. Koalicija je ovog puta licitirala na niže te je u svojoj adresi izaknutije izniela pitanje pripojenja Dalmacije i Hercegovine. Tomasićeva adresa ne sadržava bosanskog pitanja. Adrese dviju pravaških stranaka sadržinom su sasna jednake, obuhvaćaju sva naša aktuelna pitanja te kompendiraju u kratko pravaški program. Međutim nastaje veliko pitanje, koja li sudbina čeka sve ove adrese. Svaka će stranaka glasovati za svoju, a onda ni jedna ne će dobiti većine. Tomasić je već izjavio, da je spreman na to, da adresa njegove stranke padne. Možda će biti kompromis? Možda ne će nijedna biti odglasovana?

Nesredjenost i dizorijentacija, dakle, na čitavoj liniji. Takova je cijela hrvatska politika. Rad saboriškog ovog zasjedanja ne prikazuje ne samo ništa važnog, nego ništa zanimivoga. Čitavo saborisanje daje se svesti na jedno: natezanje izmedju Tomasića i koalicije, tko će koga nadmudriti, tko će koga izmaknuti stolac izpod nogu i izigrati. Sam ton, koji se u govorima rabi, sve je prije nego li parlamentaran.

Fedeles.

Talijanski A. Fogazzaro. Preveo D. M. Velić.

— On mi je nadio ime Fedele — izgovori ona. Sigurno ste vi, jelte, dočuili, da mi je otac. Siromašak, nije htio toga otkriti. Sramota mu se pričinja preglepom. Ne velju ja, znajte, da niesam pokriva. Istina je, da sam obećala Bogu i Gospi. Bi reći, da je biedni otac odviše ozbiljno shvatio obećanje drteta, a Bogu možda nije tako. Nu ne ću ja za to da osudim biednoga oca. To je naš neberičet i docigloga, kojim drma tako čustvo. Nikakve ja duše ne osjećam na nj. Ciglo što nijekam mogla . . .

Nije mogla nadjačati uspomenu trpkih rieči, koje su je žešće ucivilile. Tu joj rieč zamri.

— Preko izma je to bilo gorko — doda do tren i uzdahnu. — Odviše gorko! Uza sve to on je ljubio mogaa oca, i ono, i ono, da sam se ja nakanila vratiti k oca, on me je to iz raja puočio. Ciglo nije htio, da se podam kazalištu. Otac je mislio, da ću mu ja u tome iza katastrofe udovoljiti, ali to nije mogučno; reda je, da ja prije udovoljim svome dragome mužu. Sad sam jur izgubila svaku nadu, da bi se otac mogao izmiriti. Čak ni prsten biedne majke nije ništa pomogao. Tome sam se ja,

Oštri izrazi prevladaju, a svaki čas čuju se i taki, kojima ne pristaje oznaka pristojnosti. Nikakvog važnog pitanja dosad. Dosada i monotonija interpelacija prekida se sa po kojom senzacijom, koja časovito zanima. Tako je i ona nuzgredica sa reverzom izmedju koalicijonih zastupnika, tako je i ona neozbiljna stvar sa prelomom. I oni, koji su se za onu časovitu praskavicu bili oduševili, priznavaju sada, da je bila neozbiljnom komedijom, insceniranom u stranačke svrhe, radi populariteta.

U Hrvatskoj kao da se izgubilo svako ravnovesje, svako triezno prosudfvanje. Mnogo toga se lako uzimlje, a propuštaju se najgodniji momenti. U krilu same koalicije nastaju razdori. Secesije i eksodusi već počinju, a po svim znacima, ne će se ovaj proces razpadanja obustaviti na prvima. U shvaćanju političkog položaja kao i u taktici nastale su unutar koalicije ozbiljne diferencije. Moglo bi se desiti, da se i ova šarena grupa, koja je dosad brojno najjača bila, još osjelljivo protanča.

Političkog ozbiljnog rada u hrvatskoj politici na žalost ne ima. Politički dietanti oteli su mah te se nametnuli ozbiljnom dieu, koji je imao i dosta volje, i ozbiljnosti i energije, da ozbiljno radi. Cjelokupna hrvatska politika temelji se na hirima, na momentu, a nema stalne direktive. Najlošiji oportunist predvlastuje je. Stranke su razrovane, neorganizovane, bez pravog vodstva. U ovom kaosu pravaše bi morala zapasti čitava asanatorna akcija. Ta pravašitvo je ideja, koja je uhvatila duboka korjena u narodu, pravašitvo ima za sobom obstanak, rad i povjest od pedeset godina. Ima jaku prošlost, sa pragonima i mučeništvima, sa samozatajnim i nesebičnim, eminentno poštenim i rodoljubnim radom. Takovi uslovi su kao stvoreni, da od jedne stranke stvore važan faktor. Pravaši u Banovini mogli bi doskočiti današnjem dar-maru, kada bi oni svim silama pugnuli, da u današnju nesredjenost unesu red i razboritost, radinost i trieznost. A kako stvari stoje, uspjeh bi bio siguran. Narod je izgubio ukus za politiku senzacija i naglih skokova. Umoren je do dosade mnogobrojnim maskaratama te je i najpovjerljivost u njega ušla. Ozbiljna rieč, popraćena sustavnim radom, probudila bi njegove mrtve energije, ulila bi mu novi život i nove sile za daljnu borbu. Današnja politika je sterilna, uspjeha joj ne vidimo. A Hrvatska treba uspjeha, jer ostajući uvijek na mrtvoj tački, ona gubi teren i lagano postaje probavljivijim zalogaem načinu neprijateljima. U prvom redu nužno je većinu naroda svrstati u jednu falangu, koja ne će zastave kretati prama vjetru, koji duše.

Osjeća se potreba karakterne borbe, dosljedne i unapred označene politike sa nepromienjenim pravcem. To narodu može samo pravašitvo da da, a to tim bolje, što je pučanin svaki u svojoj duši pravaš i jer pravaška načela najbolje odgovaraju njegovoj čudi i jedinstavnosti. Čist pravac! I dužnost je pravaša, da koraknu napred, kada se oko njih sve ruši. Ovakova akcija mogla bi označiti novu epohu u našoj hrvatskoj politici, koja je danas toli jedna, toli kukavna, toli . . . robska!

Što je ljubav domovine?

Kad je neki veliki rodoljub pokušao da odgonetne šta je ljubav domovine, zatvorio je oči te gledao u duhu čovjeka, koji neizmjernom brzinom raste. Iskakuje eno iz koljevke, već trči obučeno, već i brlja; raste — ide knjigama u školu, već je djakom postao: pjeva rodoljubne pjesme, zanimaju ga junaci i vitezovi, čita povjest — već traži zabavu sa djevojkama, a skoro polazi gostione. Eno ga na sveučilištu; ustraja družtva, daje svietu izume — evo stupa u vojničku službu, dobiva jednu, drugu i treću zvjezdicu, napreduje sve više i više — i zatvara se u sebi, žive za sebe —

— Šta? Pa gdje je tuj ljubav domovine? U mislima njegovim nastade časovita stanak — — te poče trieznije misliti:

U stvarnosti i je i nije tako. Kad treba, daje se u svrhu domovine i novac, a radjaju se i krasne misli, no kažu, sve je to prolazno. Nalitiči to afektu iznučena ljubavnika: mnogo ljubavnih obećanja, a malo iskrenih osjećaja.

Ustade i poče uzrujano po sobi šetati:

— U čem ipak sastoji ljubav domovine, pravog njenog rodoljuba?

— U žrtvovanju svega, svega, pa i sama života — odgovori mu zbor glasova . . . Razumio je odmah, da su to glasovi čitanih pjesnika, da je to nauka žarkih rodoljuba.

Niti taj odgovor nije ga mogao zadovoljiti. Činio mu se prepoznat i previše obradjen. Dubljin razmatranjem opazi, da ipak taj odgovor sadržaje sve, dapače i najvratnije rodoljublje. Svakako je velika žrtva, život, koji je čovjeku najmiliji, domovini žrtvovati.

Kad bi se tražilo, da žrtvuje svoj imetak, bila bi to vrlo mala žrtva, jer malo ima; uz to pitanje zgodne prilike, kako da izloži ili žrtvuje svoj život, dovelo ga do novih utisaka, do sumnje, jeli to prava žrtva?

Šta je ljubav domovine? ponovno se zapita. Dolazilo mu na um, kod bi posjedovao

se o onoj uri ide k jezeru i iza onih razgovora, do me dirnu, da sam se baš oporito odapeo. Fedele se zeru nasmjaja.

— A mi se, tko brani, vratimo natrag — naglasi ona; i dok mučke odvalismo nekoliko koračaja, udari ona pod glas pjevati:

Ah, ne dopusti, da ikad u paklu Sudjena budem na vječitu vatru.

To me osokoli. Ciglo bi to, što me razalosti, da sam i za tren mogao o njoj onako nemilo pomisliti i da sam se izdao. Sad je hjehdob pripitasti, što je osle nakana, a nijekam se usudio. Ona više ne progovori. Kad mitismo villu C., saobić mi ona, kako je bila nakana očitovati mi svoje kućno ime, da joj se muž zvao Vida, a ona je ovo ime tajnošu zakrila, da ne bi njezin otac, da po slučaju za nj sazna, uput pobjeгаа iz Sv. Bernardina.

Prijsjesmo u samoćno selo, čitavo je mjesečevom svjetlošu pokrilo. Kad se dodismo basamaka u Hotel Brocco, odvažim se ja i počmem:

— Kad vi odlazite?
— Sutra ujutro.
— A mogu li znati . . . ?
Fedele zateže.

— Očitovat ću vam — nizkim će ona glasom — ali ne kazujete mojoj sestri. Običajte mi l Polazim put Marsilje.

velik imetak, ogromne svote novaca, to bi odricanje te blagodati dokazivalo ljubav našama domovini, zvalo bi se žrtvom, jer mu ne bi bilo svejedno, da li je bogat ili siromah.

No prema tomu opet sledi, da bi sami bogati ljudi mogli istinski ljubiti domovinu, a zna se i predobro, da su oni vrlo riedki te ponajmanje skloni na žrtvovanje svojih privilegija.

U tom pretrčavanju se smete, ne mogao se kroz jedan čas snaći. Počelo mu se sve zaplitali i silno se uzruja.

Osjeti se čovjekom, koji hoće zamrši eni čvor rasjeći, mjesto da ga uztrpljivo razriešuje . . . — Štogod će domovina od mene tražiti, učiniti ću! — To je iznatio čvrstom voljom odvažna rodoljuba i osjeti ugodno zadovoljstvo.

To zadovoljstvo potraja također vrlo kratak čas. Nije on naime još čuo, da domovina štogod otvoreno traži. Domovina je andjeoski dobra majka, ustpljiva, nikad ništa ne traži, nego spokojno, blžanskom pravnošću čeka, hoće li se njeni sinovi sami sjetiti, te joj prema svojim silama pomoci. Čeka ona, neprestano čeka, makar ju u tom i sama smrt zateče.

U tom času pričini mu se, da ga promatraju nekakve oči neizmjerne milosrdja, a pune suza . . . pričini mu se, da sluša nježu prošnju: hoće li meni štogod posvetiti?

Prestao je razmišljati, a srce mu obuze neki sladak osjećaj, kao ugodni miris cvieća.

Taj osjećaj pobudio je u njem čvrstu volju i odvažnost rada. Osjeti, da će u buduće znati naći zgodu i način, kojim će koristiti domovini, osjeti, da će mu taj osjećaj uvijek lebditi pred očima kao čuvar njegovih dužnosti.

To osvjeđenje napuni ga takovim zadovoljstvom i zasnosom, da je to odmah i svome prijatelju povjerio, koji mu odgovori:

— Dragi moj prijatelju! Ova gruda zemlje, koju zovemo sladkim imenom „domovina“, posijana je kostima naših djedova, natopljena njihovim znojem i krvlju. Ovuda je raznosio vjetar jeku veselja, boli i utjeha njihovih, ovuda prolaze sjene njihove.

Iz tih različito naslaganih počela mi sastojim. Na temelju neuništivosti materije i sile, dali su nam svoje tjele, svoj um, svoju volju. Čestica samo ogromne prošlosti, čestica, koja će se toj istoj jzdući vratiti, zaplođujući novo pokolenje: posjednici smo prošlosti, posjednici budućeg naraštaja.

Budući pako da smo od jedne te iste grude, stvoreni od istih počela, posjedujući po

Pogledam je, pružim joj ruku, a da ne smogoh rieči. Ona mi ponudi svoju.

— Znam, da me čeka smrt — priveza — ali, što bilo, da bilo, pošla bi k sestrica.

Reći bi, da se u gostionici razgovaraju. — Nemojte vi sutra na memo polazku doći me pozdraviti — brže bolje smrsi ona — Vaši su prijatelji vrlo žučljivi i zbog večerašnje će me familjarnosti kritikovati. Nemojte im vi što odati! El ghe diga ch'el xe nostro far, de nualtre veneziane.

Ruku joj s obe svoje stisloh i to čvrsto. To bi naš niemi pozdrav.

— Dakle — sutradan će mi izjutra gospodjica Prina, brećeć sa ironije, kod izvora — sinoć ste se jeli dočepali onoga stihia?

— Koga stihia? — Ja ću joj.

— Nu dragana moga! — izvi gospodjica jačim glasom i poče deklamirati s emfazom sarkazma:

— Mi me se inchiva i denti
Quando te vuol parlar;
E digo i xe accidenti . . .

Jest, iznašao sam stih. E digo e xe mio far. Nu ja ga premućah. Zgadi me uporučivati posljednje Fedeline rieči zadirkivajima one uzgorite gospodjice, prama kojoj sam bio ravnodušan.

(Konac)

djelovima ista načela, to smo — nerazdruživa braća.

Tako su, šezću izpod ruke još mnogo i ozbiljno razgovarali.

Sa poljskoga preveo

S. K.

Političke vesti.

Novi rat na dalekom istoku? Rusija sprema se na rat s Kinom. Kako se javlja, naložila je ruska vlada svome poslaniku u Peking, da preda kineskoj vladi notu, u kojoj se izjavljuje, budući da se Kina ne drži sklopljenih trgovačkih ugovora, da se daljnji prijateljski odnosi između Rusije i Kine ima smatrati nemogućim. O ratnom razpoloženju u Rusiji donosi petrogradska „Rieč“, da je ruska vlada odlučila okupirati Kudža područje, a istu viest donose i poluslužbeno „Novoje Vremja“. Ruska je vojska već podpunoma u spremi, a kako javlja „Times“ ruska vlada ne će odustati od okupacije ni onda, ako Kina i pristane na zahtjeve, koji su na nju postavljeni. Neke novine dobro informirane tvrde, da će Rusija u njenim zahtjevima prama Kini dupirati u Japan. Sada naime Japan traži od Kine, da se zdravstveni nadzor u gradovima Antung i Mukden vrši još strože radi kuge. Taj zahtjev kao da je u savezu sa postupkom Rusije.

Kina je pak već odgovorila na notu Rusije te nešto popušta, ali u nečemu ne. Misli se, da Rusija od svog neprijateljskog držanja ne će odustati niti u slučaju, da Kina u svemu popušta.

Njemački Azew. Prigodom proradunske razprave u pruskom saboru socijalisti su u više prigoda bili žestoko napali političku policiju. Ministar Dallwitz u svom odgovoru na te napadaje rekao je, da je jedan činovnik policajnog predsjedništva uz plaću vršio spionažu za socijaliste. Ovo odriče je senzacionalno djelovalo, jer dokaz jedne nemoralne borbe. Zastupnik Bebel bio je prisiljen izići s otvorenim pismom i izjaviti, da se taj činovnik sam ponudio pok. Singeru za špiuna uz nagradu, ali da ga socijaliste nismo prvi tražili. Uzprkos svoj izjavi ova je afera vrlo neugodno svugdje djelovala te su novine pune o tome. Socijaliste badava nastoje prekriti stvar, jer im se sa stanovite strane prieti s novim odričima.

Bivši perzijski šah nastanjo se je u Meranu, gdje stanuje sa svojim dvorom i malenim haremom.

Obstrukcija u peštanskom saboru? U sjednici-peštanskog sabora od ponedjeljnika imalo se je glasovati vrhu 20 predloga. Opozicija je tom zgodom iznela prijedloge za svako glasanje, da se oni obavio poimenično. To izazvalo buru prosjeđa kod većine. No glasanja su se morala izvesti poimenično, tako da su ova izpunila cilju sjednice. Nagadja se, da je ovo početak obstrukcije u Pešti.

Bankrot godine 1911. Bečke novine su se 19. ov. mj. sjetile događajima od nazad sto godina. Onog dana naime navršavala je tačno stogodišnjica bankruta Austrije. Socijalistički „Arbeiterzeitung“ vuče paralelu između one godine i ove te nalazi, da se monarchija i danas nalazi u istom položaju u kojem i onda, a to radi silnih vojničkih i mornaričkih troškova.

Principi štednje, koje su bili usvojili Marija Terezija i Leopold II., biše uništeni ratnim priprema protiv Napoleona god. 1811. Mir Schönbrunski ruinirao je Austriju. Onda su bili pod hipoteku stavljeni sva državna dobra i crkvena, koja je država prisvojila, Zimi 1810 nadodje trgovačka kriza, a dne 20 veljače 1911 bi obnarodovana glasovita patenta, koja je navješćivala bankrot države. Vriednost bankovnih papira bila je smanjena na petinu, a kamate državnog duga snižene na polovicu. Tako je bilo nazad sto godina. Sada, kao da se opet zaboravlja na štednju, jer je sve ubuhvatila neka grznica naoružavanja. Ove dvie godine u razmaku od cijelog stoljeća vrlo su slične osim što ratna jeka ne ori, samo vlada ipak neko razpoloženje, uslied kojeg se na sve strane oružava.

Turski deficit. U Turskoj pojavio se je bio, prigodom razprava proradunskog odbora, osjetljivi deficit. Odbor se je trsio, da isti što više smanji, ukidajući neke troškove te deficit sveo na 7 milijona turskih lira. Odborovo izvješće kritikuje tendenciju vlade, da neprestano povećava troškove, naglašuje potrebu, da se u buduće oslobodi zemlju od zajmova, koji se ne slažu sa čašću i neovisnošću Turske. Novi ministar unutarnjih posla Halil u običnoj okružnici oblastima, preporučuje, da se absolutno izbjegavaju svojevolsni čini, dalje da se smire razmirice između narodnosti, da se gostoljubivo postupa prama strancima i da se poštuju kapitalacije, čije je jednostrano ukinuće nemoguće.

Naši dopisi.

Još o geometriji.

Naš balordier rek bi pravi je tirolski jeger; hoće jednim hitcem dvie ptice da obori, — pa nek mu bude. Možda da njega više interesira, da A. Inchiostri ide u pensiju, nego nas; pače mi mu još želimo, da ostane još za dugo godina, bolji je on, nego ako dodje koji, komu zabuže rastu. Taj famozni lovac u „Dalmati“ hoće po što po da izkrivi članak; jer ako se veli proti sistemu, to nije proti samom g. A. Inchiostri-u. Što se ostaloga tiče, častni dopisnice, sve ste mučke priznali. Vi govorite o hrvatskom jeziku; na to nek Vam odgovori spitijska realka; mi se takovim ludorijama smijemo, jer kako može slipe govoriti o boji ili gluh o muzici! Mi samo konstatujemo, da nema dva Talijanca, koji su kadri napisati par rječii korektno hrvatski.

I na protekcije ćemo odgovoriti. Poznato vam je, da geometar M.... samo stupio pod tim uvjetom u službu, ako učini izpit iz Geodezije; no eto, on je već devet godina u službi, pa će i brzo dobiti i devet razred, a on ga još nije napravio, — ne služi mu, Talijanac je.

Poznato vam je, da je geometar R.... priskočio tolike, a i on je iz vašega tabora. Poznato vam je, Hrvat M.... što je bio sama tri mjeseca u vojništvu, zakasnio cilju godinu u avanciranju.

Poznato vam je, da geometar O... isto vaša ptica, stupio u službu bez državnog izpita za geometre.

Poznato vam je, da je pitomac V.... poslie pet godina otpušten iz službe, slučaj je hito, da je Hrvat bio!

Poznato vam je, da elev F.... još čeka na mjesto, premda je dvie godine privremeno služio.

Sada pitamo, zašto baš Hrvati imaju taj peh? Lak je vaš odgovor na to: Ministarstvo hoće! Moj balordo, ne potiči za jezik i ne pitaj za pravednost, jer sjegurno, tko zna, gdje bi ginuo, da je ima!

Ne ćemo s vami u more, nego bi htjeli baš malo u Zagoru, da se koji naš opere u moru od velikoga gliba. Zašto da vi sami uživete cilju šivot, zašto da i mi nemamo prava u našoj zemlji!

U Šibenik vi biste poslali, ali na vašu žalost nemate koga, nema ih više.

Mi čekamo od balorda, da nam i na drugo odgovori, pa ćemo ga poslužit do mile volje.

Sada idemo dalje: njuči se, da će opet jedan Talijanac doći na direkciju, tako da sveta četa uvijek ostane na broju.

Drugom zgodom ćemo dalje.

Očevidad.

Iz hrvatskih zemalja.

Izključenje iz koalicije. „Hr. Pokret“ saobćuje sliedeće: Saborski klub hrvatsko-srbske koalicije držao je dne 16. o. mj. u svojim klubskim prostorijama svoju sjednicu, na kojoj je jednodušno stvoren zaključak, da se zastupnici dr. Franjo Benešić, dr. Lav Mazzura i dr. Vladimir Turković izključe iz saborskoga kluba koalicije.

Tim povodom upravljeno je na zastupnika dra. Franju Benešića ovo pismo:

Gledom na Vaš iztup u saborskoj sjednici 14. o. mj. povodom razprave o predlogu našega druga g. dra Milenka Markovića, kojim ste došli u opreku sa saborskim klubom hrvatsko-srbske koalicije, a niste našli za nužno da ovaj svoj korak ni naknadno klubu razjasnite i opravdate, te pošto na klubske sjednice uočeće više ne dolazite, stvorio je saborski klub hrvatsko-srbske koalicije na svojoj, sjednici od 16. o. mj. zaključak, da Vas ne smatra više svojim članom.

Dr. Lav Mazzura i dr. Vladimir Turković primili su ovo pismo:

Gledom na vaše vladanje i držanje spram hrvatsko-srbske koalicije za vrijeme ovoga saborskoga zasjedanja kojim ste ostantovno pokazali u svakom pitanju, da se ne slažete sa taktikom i politikom hrvatsko-srbske koalicije, stvorio je saborski klub hrvatsko-srbske koalicije u svojoj sjednici od 16. o. mj. na koju ste također i pozvani bili, zaključak, da Vas ne smatra više svojim članom.

Ova izključenja su vrlo zanimiva. Opravdavaju naime sve glasine, koje su kolale o tom da će u koaliciji doći u skoro vrijeme do razpada. Ovo što se sad dogodilo samo je početak. Ovaj čin dokazuje, kako je medju zastupnicima koalicije zbilja postajao naj reverz, po kojemu bi se morao odreći mandata svaki onaj zastupnik, koji se ne bi više sa taktikom koalicije slagao. Medjutim gornja trojica ne htjedoše izstupiti, nego se dadoše iz-

juriti na polje, a to znači, da na polaganje mandata ni ne misle. Početak konca nastupa a za gornjom trojicom sliediti će i mnogi drugi, koji će otići medju munače.

Pravaška pobjeda u Senju. Kod gradskih izbora u Senju izabrano je u prvom izborništvu pet pravaša a tri koalicionaša, u drugom izabrano je svih osam pravaša. Tako ima pravaša 13 prama samim trima koalicionašima, koji su izpali terorom koalicionaša i pomoću službenog aparata.

Iz grada i okolice.

SOKOLSKI PLES U KAŠTELIMA.

Prošle subote obdržavao je Hrvatski Sokol u Kaštelima svoj ples u družtv. prostorijama. Ples je sa svakog gledišta krasno izpao. Družtvene prostorije bile su prenatrpane najzboritijom publikom. Već od samog početka opažalo se je neko vanredno razpoloženje, koje je najjače izbito, kada nadodjše Šibenčani. Odaslanstvo šibenskog Sokola vatrogasnog družtva i predstavnik Čitaonice dr. F. Dulbić biše dočekani burnim poklicima: živio šibenski Sokol, živio dr. Krstelj! Osim ovih vidjemo i lepu kitu Spličana, a na čelu im F. Ž. Donadini i Jelavić. I pjevačko družtvo „Preporod“ iz Vranjica bilo je u liopom broju zastupano, te je ono svojim skladnim pjevanjem dalo još više života liopoj zabavi. Koliko li je svieta bilo, dovoljno je to, da su se quadrille morale plesati u dvaputa. O ponohi je bio prekinut ples te se je večeralo. Iza dovršene večere je kaštelanski starosta, dični Damjan Katalinić, toplim rječima pozdravio goste i razna odaslanstva, osobitim načinom izkazujući simpatije šibenčanima. Na liopom pozdravu odvratio je brat Janko Baričević, zahvaljujući se na prijemu i izkazanim simpatijama te kaštelanskoj braći izručujući pozdravlje šibenskog Sokola, a u prvom redu staroste i župana dra. I. Krstelja, vodje Kulića i ostalih. Burni i dugotrajni poklici „živio dr. Krstelj“ „živio naš župan“ više su puta povornika prekinuli te je ovaj završio ponovno naglašujući bratske veze i osobitu ljubav između šibenskog i kaštelanskog Sokola, kličući ovomu „živio!“ Tada se izredaše drugi govornici: F. Ž. Donadini, pravnik Cuzzi, Gajo Radunić, pravnik Jelavić te su svi bili oduševljeno pozdravljeni. Ples se je nastavio u zoru, skoro do sedam sati, bratski i skladno. Nekoliko kaštelanskih ljepotica, u odori Sokolice, privlačile su svačiju pažnju svojom simpatičnom pojavom i liopom namislju. U nedjelju na večer, nakon plesnog vjenčiča, odjelise se šibenčani, pozdravljeni od G. Radunića, na što je odvratio J. Baričević te praečni burnim poklicima i „živio“ te „do vidjenja na sokolskom plesu u Šibeniku“ krenuše na stanicu, noseći u srcu najlipešu uspomenu na krasne časove, pravoravljenje u družtvi vrlih Kaštelana te dirnuti radi osobite pažnje, kojoj su oni sa strane domaćina bili predmetom.

† Krsto Kronja. Nakon teške i kratkotrajne bolesti noćas je preminuo čestiti naš sugradjanin, Krsto Kronja, od svakoga kašten i poštovan vrli uzoritog značaja i čelik poštenja. Odani pristaša naše stranke ostao jup vjieran do za lnjeg časa. Ostavlja za sobom sirotu djecu, jer mu je lani umrla supruga. Danas mu je sprovod. Mnogobrojnoj njegovoj rodbini naša saučestća, a njemu da je laka hrvatska zemljica!

Zaruke. Ovih se je dana zaručio vrli gosp. Dušan Rapo, upravitelj mjestne podružnice „Hrvatske vjersijske banke“, sa mlivodnom gđicom Gema Marija Jurin. Naše najsrdačnije čestitke!

Krasan nebeski pojav. Sinoć oko 7³/₄ sati, na „Poljani“ smo motrili, kako je nebeskom pučinom preletio jedan meteor pravcem od jugoistočka prama sjeverozapadu, a u obliku cilipse. Kad je meteor bio povrh našeg tjemeništa odcepio se jedan svietli trak, koji je promienio pravac i prelievao se u razne šare, a meteor se još više razžario, zatim ga nestalo u neizmjerinom nebeskom prostoru.

Pišu nam iz Skradina. da je tamo bio dne 16. o. m. u prostorijama „Hrvatske Čitaonice“ lipeći ples. Pozvanika i odaziva bilo je mnogo. Plesna dvorana bila je ukusno urešena. Ples je tekao u najlipešem redu. Poslie odnora sledila je zajednička večera i tombula na korist pokrčka troškova. Preko iste uvježbana omladina dobro je izpjevala birane komade, između kojih „Slovenac i Hrvat“. Svačkoga je zadiovilo simpatični i zvonki baritonali glas gosp. S. Dragišića, pak i tenor gosp. F. Maruna, koji je pokazao, da ga ne izdaje ni u višim notama. Jaki bas gosp. P. Marina pjevanje je začinio. Nakon večere ples je prosliedilo.

I ovaj ples dokaziva kako bi u Skradinu mogao biti mnogo bolji i živahniji socijalni život, kada ne bi bilo medju Hrvatima preko-

mjerne političke razciepkanosti, što bi svakako nužno, željno i pohvalno bilo.

Prisutnik.

Za naš koralski obrt. Gosp. zastupnik Dr. Dulbić, koji se je svojski zauzeo, da oživi i podigne naš propali koralski i spuzvarski obrt na stepen domaće industrije, jučer je bio u Zlarinu, da se na svoje oči uvjeri o svemu, što naš koralski obrt priče i razviti. Naši koralarji dočekali svog zastupnika veoma srdačno i izkazali su mu svoje jade. Gosp. zastupnik osim već preduzetih koraka u Beču i Trstu odmah je brzojavno obratio se predsjedniku pomorske vlade u Trstu g. Dellessu, da ribarim korala budu odmah dostavljeni, subvencija i bezkamatni zajam, da uzmagnu prvim došastog opremiti se na ribanje. Čujemo da g. zastupnik namjerava pohoditi i naše spuzvare u Krapnju i tako opet oživiti ribolov ovih dvaju bisera Jadrana (spuzve i korale) i podići ih na stepen domaće industrije. Drugi put ćemo se na ovo osvrnuti potanje.

Ples Hrvatskog Sokola u Šibeniku. U ovu subotu obljubeni naš Sokol, oko kojeg se kupi sve što je zdravoga, oduševljenoga i hrvatskoga u našem gradu, priredjuje svoj ples. Po onomu što se daje unapred predviđeti, sokolski ples uzprkos drugih, koji su već bili, biti će najlipeši, upravo najsjajniji ove godine. Već se čine pripreme za nakit i ures prostorija družtvenih. Šibenik će i ovom pigodom izkazati sve svoje simpatije svom Sokolu te nam nije niti nižno preporučivati posjet. Sokolski ples pretvoriti će se u pravu sokolsku slavu.

Do vidjenja zato svi u subotu na sokolski ples!

Učiteljska skupština. U nedjelju dne 19. ov. mj. bila je glavna godišnja skupština učiteljskog družtva šibenskog kotara, u prostorijama vatrogasnog družtva. Skupštini je predsjedao družtveni predsjednik, gosp. Dinko Sirovica. Sve su tačke dnevnog reda bile skladno i kolegijalno dorazpravljene, a primilo se i nekoliko korisnih zaključaka. Sliedio je zatim izbor uprave. Predsjednik gosp. Sirovica odklonio je ovu čast i premda toplo zamoljen od nazočnih članova, da se ponovno primi, nije hito obzirao na njegove zvanične dužnosti. Članovi mi tom prilikom izrazili hvalu i priznanje na dosadašnjem revnom zanimanju za sveta učiteljska prava. — Potom predsjednikom bi jednoglasno izabran naduč. Belamarić, a u uprav. odbor gg.: Bumber, Čelar, gdja. Drinković, Karadjole i Vukić. U nadzorni odbor i častni sud bjhahu ponovno izabrani isti članovi, kao i lani. Bilo sretno, pa cvalo i napredovalo.

Uspjeh subskripcije V. emisije dionica Jadranske banke u Trstu. Saobćuje nam se, da je takodjer ova emisija dionica Jadranske banke svršila podpunim uspjehom, te da je bio subskripciji predani iznos od K. 2.000.000. — prenotiran. Ta činjenica služi najboljim dokazom, da spomenuti zavod uživa najveće pouzdanje kapitalističkih krugova.

Ljubljanska podružnica Jadranske banke upravo je započela svojim djelovanjem.

Za družtu sv. Ćirila i Metoda za Istru. Prigodom vjenčanja gosp. Jure Bege s dražestnom gđicom Anticom Rakić-Gojanović, sakupljeno je na piru istih, a na predlog gosp. Vjekoslava Peršena K. 20. — darovaše sliedeća gg.: Vjekoslav Peršen K. 2, Mihovil Škubonja K. 2, Josip Janek K. 2, Blaž Fakčević K. 1, Jure Bego K. 1, Aleksa Bukić K. 1, Niko Vulinović K. 1, Fakac Janja K. 1, Šare Ive Radin K. 1, Šare Mate Stipin K. 1, Augustin Žigon (mladij) K. 1, Grubišić-Čarija Petar K. 1, Škugor Grgo K. 1, Šarić Krste K. 1, Martin Jovanović K. 1, Luka Bego K. 1, Ivanka Bego K. —80, Fakac Ante K. —20 Ukupno Kruna 20.

Pokrajinske vesti.

† O. Mijo Bronić. Prošle sedmice preminuo je u Kninu dični starina franjevac, O. Mijo Bronić. Pokojnik je bio staroga kova i čestit rodoljub, koji se je iztakao u narodnoj borbi. Njegov red bjo ga je počastio definitivno. Pokoj mu vječni!

Organizacija stranke prava u obćini Novi kod Trogira provedena je 14. o. mj. Na poziv nekolicine, odazvala se je mnogobrojna i odlična kita pravaša, kojima su Damjan Katalinić i Gajo Radunić raztumačili potrebu i svrhu organizacije. Predsjednikom bi izabran Damjan Katalinić, tajnikom Milan Danilo i uz njih Stipe Zaneta, Ante Poparić pok. Šimuna i Slavomir Vuletin ml. Tad je g. pravnik Cuzzi kao gost držao odulji patriotični govor; za tim se je prešlo na pretes svih pitanja stranke i potreba naših mjesta, u čemu su vodili glavnu rječ naši svietni poljodjelci, sve u uzornom

bratskom skladu. Nakon predsjednikova pozdrava svi se razidjše, međusobno obodreni i oduševljeni za nastajuće borbe.

Namjestnik put u Beč. U subotu je namjestnik krenuo Beča.

Nesuglasice među zadrarskim talijanima. Između zadrarskih talijanaša došlo je do ozbiljnih trvenja. Grupa dra. Boxicha svom silom ruje proti načelniku dru. Ziliotta. Usled toga se uporno širi glas u Zadru, da se je dr. Ziliotto već odrekao načelnništva.

Državna policija u Zadru. Ovo dana je u Zadar stiglo skoro cijelo osoblje državne policije. U subotu je u Zadru i okolici obnarodovana obznanjena namjestnika, da prvim ožujka poslove policije preuzima zadrarsko kotarsko poglavarstvo.

Sjednica uprave zadruge obćinskih činovnika. Dne 11. o. mj. u obćinskoj vjećnici u Splitu bila je obdržana sjednica uprave Zadruge obćinskih činovnika. Dnevi red je bio: 1. Saobćenja; 2. Konstituiranje uprave; 3. Odobrenje pogodbe sa urednikom „Preporoda“ P. Monti; 4. Eventualija, Predsjednik Antičević izvijestio je o djelovanju Zadruge kroz vrijeme od zadnje glavne skupštine do dana sjednice. Za podpredsjednika Zadruge bio je izabran Dr. Filip Marušić, a za tajnika Dinko Sirovica. Biranje blagajnika se je odgodilo do naredne glavne skupštine, a vođenje blagajničkih posala uredniku „Preporoda“ Petru Monti. Odobrena je pogodba, koju je sklopio predsjednik sa Montiem za uređivanje „Preporoda“ i vođenje blagajničkih posala Zadruge. Bilo je zaključeno da se glavna skupština sazove za 9. aprila o. g. ovim dnevnim redom: 1. Saobćenja; 2. Asanacija obćinskih financija; 3. Asanacija mirovinske zaklade obćinskih činovnika; 4. Kulturni zadaci Zadruge; 5. Utemeljenje štedionice obćinskih činovnika; 6. Dodične tačke liečničke organizacije sa Zadrugom obćinskih činovnika; 7. Promjena nekih tačaka pravila; 8. Popunjenje uprave; 9. Eventualija. — Na sjednici je govoreno i o tome, kako bi se provela bolja organizacija obćinskih činovnika, te priuredila zakonska osnova o uređenju odnošaja obćinskih činovnika. Ova će se pitanja najprije presteti obćenito na zakazanoj glavnoj skupštini, pa će onda upravu, prama prihvaćenom sporazumu, poraditi, da ih što prije u djelo privede i ostvari.

Razne vijesti.

OSTAVŠTINA TOLSTOJA.

Prepirke u obitelji Tolstoja, koje su nastale kod diobe ostavštine velikog pisca, uzrujavaju ciela Rusiju.

Pokazuje se, da Tolstoj, apostol dobra i mira, ni u svojoj najbližjoj okolini nije mogao postići prilike, koje bi izključivale svadju i tužbu, nego je umiruću morao svoju posljednju volju povjeriti tutorstvu države i suda, premda nije priznavao ni države ni njene institucije.

Tolstoj je cielu ostavštinu dao na razpolaganje svojoj kćeri Alexandri, koja se obvezala, da će sve po njegovoj volji izvršiti.

Proti tome uzpraviše se sinovi Tolstoja i ne će da se odreku svojih prava, a ponajmanje imanja „Jasnaja Poljana“, koje bi oni, kako novine kažu, za liep novac prodati htjeli, jer su uvjereni da će naći dobrih kupaca t. j. ljubitelji Jasne Poljane

No to nije najgore. Sramotnije je sa književnom ostavštinom.

Gospodinja Alexandra Tolstojevna tvrdi, da je otac ostavljajući joj svoje rukopise zaželo, da ona zajedno sa njegovim prijateljem Čertkovom sve rukopise pregleda, te da ono, što će biti prikladno, objelodani. Ta izjava uznemirila je književna i kulturna društva Rusije, koja bi htjela imati sva Tolstojeva djela, no bez cenzure g. Čertkova.

Dio rukopisa posjedovala je udova umrlog grofica Sofija, te želeći, da ta scripta budu sveobće vlasništvo, poslala ih je u Moskvu povjestnom muzeju. Jedino što si je pridržala, je pravo uživanja koristi od tih djela. Odalje je eto nastao spor između kćeri i matere. — Javno mnijenje stoji uz majku, koja je za života Tolstoja izdavala njegova djela, prepisivala scripta, a originale slala u muzej, te u obće cijenila rad svoga muža. Istodobno osoba Čertkova, kojeg je tobože Tolstoj postavio kao cenzora svojih misli, nema nikakvog povjerenja.

Čertkov je fanatik, koji je i za života imao fatalni upliv na Tolstoja, brutalno se mješao među njegove stvari, te predobio n. pr. Tolstoja, da umetne u „Uskrsnuće“ takove odlomke, o kojima je sam dvojio je ih brisati htjeo, koji su također prouzročili prelom izmedju njegja i pravoslavne crkve. Fanatički karakter Čertkova dokazuje i oglas, kojeg je u posljednim danima Tolstoja pisao.

„Viest, da je Lav Nikolajević napustio Jasnu Poljanu dobio sam dana toga i toga,

kako piše Čertkov — a radostnu tu viest, svi smo sa oduševljenjem primili“. U istinu evo mora takav čovjek biti posebne vrsti fanatik, koji sa radošću prima viest, da starac, koji već nad grobom stoji, napušta obiteljski krov, odlazi u zimskoj noći na put, tražeći samotu. Normalan čovjek izpitao bi nemir poguta starea i prijatelja, razuzila bi ga nesreća učitelja, koji se bori unutarnjim nemirom. Čertkov — fanatik veseli se i raduje nad „pobjedom ideje izvanjskih uvjeta života“.

Posve je dakle naravno, da se takav čovjek kao Čertkov kod cenzuriranja Tolstojevih djela, ne bi začao sve ono križati, što ne bi njegovoj doktrini pristajalo, te bi koješta znao „popraviti i izgladiti“ u djelima svoga učitelja.

Rusija se protivi toj mogućnosti barbarstva, te za to sa pravom traži „da djela Tolstoja dodju u ruke ljudi, koji će uživati potpunog povjerenja, a ne moguće pojedinaca bud ove ili one sekte“.

U tom bi slučaju i gosp. Čertkov postao neskladljivim izvršiteljem oporuke. Izgleda, da će grofica Sofija Tolstojeva biti najmjerodavnija, jer je liepše pomagala Tolstoju živjeti, nego što mu je gosp. Čertkov pomogao umrieti. Sa poljskog S. K.

Kuga. Prema poprečnom računu može se ustanoviti, da u Mukdenu umire danomice od kuge 80 osoba. U drugim se krajevima Mandžurije opaža da pošast popušta.

Kineško stanovništvo u Mandžuriji utanačilo je tajni savez, u tu svrhu da se izrabi pošast, te pouzbija sve Europejce u Kini. Posljedice tog saveza već se opažaju, jer su u stanove Evropjana, u kojima dosada još nije bilo kuge, krišom unešene okužene lješine. Na čuvare i liečnike u barakama Kinezi se nabacuju krvlju i djelovima mrtvog tiela okuženika. U Huladčanu dogodilo se takodjer prave grozote. Pučanstvo bez zarade stalo se buniti, tražeći od oblasti pomoći. Oblasti pozvaše vojnike, da sprieče nemire. Pučanstvo je tada stalo bacati na vojnike kožu i komade okuženih mrtvih tjelesa, tako, da je na ovaj način već više vojnika palo žrtvom kuge.

U Harbinu se ustrojilo udruženje, koje hoće da prenese kugu u Evropu. Oni bi htjeli da okužene trupove nekako prokriomčare do glavnih evropskih gradova.

Djački pokret u Rusiji. Pokret ruskih sveučilišnih djaka još uvijek nije prestao. Prijašnjih dana bilo je sveučilište u Petrogradu okupirano vojskom. Kada se uza sve to djači tu nije htjelo umiriti, postavili su vojnike pred sve izlaze iz grada i cielu zgradu obkolili. Ovakav postupak još je više ozlojeđio djake, i oni su spriečili sva predavanja te prolili po svojoj zgradi smrdljive kemičke tekućine. Pod zaštitom vojske provalila je policija u zgradu i uapsila nekih 20 djaka. Do sada je svega u Petrogradu uapšeno 410 djaka. Sveučilišni profesori održali su posebna vjećanja, te su konačno zaključili zamoliti ministra nastave, da opozove sa sveučilišta policiju i da bi se sasma ostranila vojska.

Književnost i umjetnost.

Zakoni i naredbe o privrednim i gospodarskim zadrugama. Ova knjiga izdana je nakladom g. Schönfelda u Zadru. Cijena joj je K 150. Vrlo je zgodna kao priručna knjiga.

Reforma izbornog reda za trgovačko-obrtničke komore. Sa zahvalnošću primismo ovu liepu knjižicu, koju je napisao naš odlični sugradjanin g. Peroslav Paskiević-Čikara, tajnik trg.-obrtin. komore u Zagrebu. Knjiga je napisana dubokim poznavanjem predmeta te sasma stvarno, bogato sa faktima i razlozima. Cijena joj je samo 40 para.

Modni Svet i Zora. Primismo broj 4. ovog liepo uređenog lista za obitelji, pod uredništvom gdje. M. Kumičić. I ovaj je broj bogat sadržajem te ga preporučujemo. Naručuje se u Zagrebu.

Naše brzojavke.

Nezadovoljstvo u Portugalu.

Lisabon, 22. veljače. — Ovdje su izvela mnoga uapšenja između djaka i častnika, koji su kovali urotu proti današnjoj vladi. Obćenito se opaža sve to više rastuće nezadovoljstvo i medju samim republikancima te se svaki čas očekuje unutarnje zapletaje.

Proračun bosanskog sabora.

Sarajevo, 22. veljače. — U saboru nastavlja se proračunska razprava. Ovogodišnji proračun pokaziva prihod od K. 79.493.676 i izdatak od 79.489.459. Prama tomu se u proračunu prikazuje višak od 5 milijona prama lanjskom.

Njemački car i carica u London.

London, 22. veljače. — Ovdje se već prave velike pripreme za doček njemačkog para. Već izbijaju komentari o političkoj važnosti ovog čina.

Uzmite

kada ste nahladjen, pun slina, proti hunjavici i težkom disanju Feller-ov m. d. M. „ELSAFLUID“. Mi se osvjedočismo sami kod boli prsju, vrata i drugih bolesti o njegovom ljekovitom, kašalj ublažujućem i okriepljućem djelovanju. 12 bočica stoji K 5, 24 bočica 8 K 60 fil. Proizvadijač je samo ljekarnik E. V. Feller u Stubici, Eisatrg br. 264 (Hrvatska).

Hrvatska tiskara (Dr. Krstel) i dr. Vlasnik, i izdavaatelj i odgovorni urednik: Josip Drezga.

Hrvatske narodne poslovice

uredio V. J. Skarpa, cijena knjizi broširano K 5,—, a uvezano K 6,—, nabavlja se kod „HRVATSKE TISKARE“ u Šibeniku i u svim knjižarama.

PRODAJE SE

komad zemlje sa malom zgradom u Varošu u prostoru oko 600 m².

Obratiti se Uredništvu.

Prodaje se kuća

u Varošu na 3 poda sa dvorištem i vrtom. U dvorištu ima malena kućica. — Potanje kod uredništva

Zahtjevajte cigaretni papir

„JADRAN“

U korist siromašne hrvatske školske djece u Zadru

20% od čiste dobiti

Najfinija vrst — Elegantly opremljen

Skladište na veliko:

Hrvatska knjižarnica V. Göszl - Zadar
8-30

Austrijansko parobrodarsko društvo na dionice

„DALMATIJA“

udržava od 16. jula 1910. sljedeće glavne pruge:

Trst—Metković A (poštanska)

Polazak iz Trsta ponedjeljak u 5 sati posl. podne

povratak svake subote u 6 sati prije podne.

Trst—Metković B (poštanska)

Polazak iz Trsta u četvrtak u 5 sati poslie podne;

povratak svake sriede u 6 sati prije podne.

Trst—Metković C (poštanska)

Polazak iz Trsta u subotu u 5 sati poslie podne;

povratak u četvrtak u 6 sati prije podne.

Trst—Korčula (poštanska)

Polazak iz Trsta u utorak u 5 sati poslie podne

povratak u ponedjeljak u 6 sati prije podne.

Trst—Šibenik (poštanska između Pule i Zadra)

Polazak iz Trsta svake subote u 6 sati prije podne;

povratak u četvrtak u sati 12:45 poslie podne.

Trst—Metković D (trgovačka)

Polazak iz Trsta svake nedjelje u 6 sati prije podne;

povratak svake nedjelje u 6 sati prije podne.

Trst—Vis (trgovačka)

Iz Trsta u četvrtak na polnoći;

povratak svake sriede u 8 sati prije podne. 27.VII.10

Kupujte ništa drugo proti

Kašalj

nahladu, hunjavicu, katar i grčevitom kašlju do li

Kaiser'ove
Prsne karamele
(su tri jela)

koji su ugodna teka.

5900 vjerodostojno popraćene svjedoče liečnika i privatnika zajamčuju sjeguran uspjeh.

Jedan omot 20 i 40 fillra.
Jedna kutija 60 fillra.

Na prodaji drži:

Carlo Ruggeri, cent. derogrja
i Vinko Vucić, drogerija
12-24 u Šibeniku.

Najsavršeniji gramofoni i ploče

sa svakovrstnim komadima osobito hrvatskim

provj-djeni znakom 'ANDJELO'

„HIS MASTER'S VOICE“ TRADE MARK.

dobivaju se u knjižari i papirnici:

Ivan Grimani
Šibenik, Glavna ulica.
Šalje na zahtjev cienik i popis komada badava i franko.

Eugen Pettoello

Pribor satova, zlatarskih i optičkih predmeta i kineskih srebrarija žlica, viljuška i noževa.

Zajamčena izradba sa 90 grama čistog srebra.

Pečata.

Svake vrsti rezbarije u kojoj mu drago kovini.

Dognati ilustrirani cienik. Tvorničke stalne cien.

Šibenik, Glavna ulica, br. 128.

VELIKA ZLATARIJA

Gi. PLANCIC

Vis - STARIGRAD - Veluluka

Hrvati i Hrvatice!

Pomozite Družbu Sv. Cirila i Metoda

Podružnice: Via Giulia br. 20

Važno za svakoga!

Gustav Marko i drug

Trst

Centrala: Via Coroneo 45.

Telefon br. 1930.

Tekući račun sa podružnicom Ljubljanske kreditne banke. Vlastita tvornica za ured porculane i izradba svakovrstnih kipa po uzorku za oveće naručbe.

Telefon br. 1930.

Veliko skladište stakaia prostih, apaniranih i za ured.

Veliki izbor predmeta za ljekarne, drogerije, porculansko i zemljano sudje, ocaikline, staklarije, svjetiljke itd.

Velike količke naročitih tvari u ocaiklini, porculani.

Ciene umjerene koje se ne boje utakmice.

Na zahtjev šalju se cienik badava.

Dopisivanje u hrvatskom jeziku.

Pomenuta tvrdka, jedina svoje vrsti u Trstu, preporučuje se svim našim trgovcima.

26.II. 10.

HRVATSKA VJERESIJSKA BANKA

:: PODRUŽNICA ŠIBENIK ::

Centralka DUBROVNIK. Podružnica u SPLITU i ZADRU
DIONIČKA GLAVNICA 2,000.000 K
PRIČUVNA ZAKLADA U PRITIČICI 180.000

BANKOVNI ODJEL

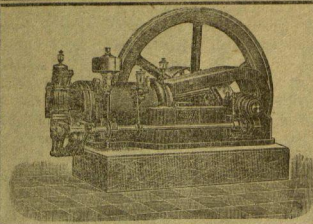
PRIMA ULOŽKE NA KNJIŽICE U KONTU KURENTU I ČEK PROMETU; ESKOMPTUJE MJENICE. OBAVLJA INKASO, POHRANJUJE I UPRAVLJA VRIEDNINE. DEVIZE SE PREUZIMLJU NAJKULANTNIJE. IZPLATE NA SVIM MJESTIMA TU I INOZEMSTVA OBAVLJAJU SE BRZO I UZ POVOLJNE UVJETE.

MJENJAČNICA

KUPUJE I PRODAJE DRŽAVNE PAPIRE, RAZTERETNICE, ZALOŽNICE, SREĆKE, VALUTE, KUPONE. PRODAJA SREĆAKA NA OBROČNO ODPLAĆIVANJE. OSJEĆURANJE PROTI GUBITKU ŽRIEBANJA. REVIZIJA SREĆAKA I VRIEDNOSTNIH PAPIRA BEZPLATNO. UNOVČENJE KUPONA BEZ ODBITKA.

- - Draždjanska tvornica motora na plin - -

(A. G. Dresdener Gasmotoren-Fabrik: Moritz Kille, Dresden).

Najbolji namještaji svage kao što: motori na plin (gas), benzinu, žestu, kameno ulje, surovo ulje za obrtničke, poljodjeljske i električne namještaje svage.

Namještaje za mršavi plin (Sauganlage).
Najveća specijalna tvornica srednje Evrope.

Zahtjevajte cjenik besplatno i bez poštarine.

Dopisivanje hrvatski.

Jzključivo glavno predstavništvo, kamo valja upravitli sve upite:

- - Kuća Gutenberg, EMANUEL KRAUS - -

Trst, via S. Nicolò 2.

TVORNICA PAPIRNATIH VREĆICA

- ANTE ZORIĆ — ŠIBENIK — (DALMACIJA). -

Tvornica je uredjena sa svim potrebnim strojevima. Izradjuje vrećice u svim veličinama i u svim bojama. Ovo je prvo i jedino domaće poduzeće ove vrste. Cijene su vrlo umjerene, te domaći potrošioći ne će imati razloga, da pored domaćeg poduzeća služe se iz vana.

- - NARUČBE SE IZVRŠUJU VRLO BRZO I TOČNO. - -

Velika tvornica tjestenine i mlinice za raznu hranu.

Pomoću najmodernijeg motora proizvodja svake vrsti ovog jestiva od najboljeg marseijskog griza kao i od dobrog i najfinijega pšeničnoga brašna.

Tvrđka Ivan Šupuk i brat Šibenik

PRODAJEM SVAKOVRSNIH KOŽA NA MALO I VELIKO. PRIMAJU SE I PISMENE NARUČBE IZ VANA UZ POUZEĆE, A POZNATIM I :: BEZ POUZEĆA DO IZMINUĆA UTANAČENOG ROKA IZPLATE. ::
IMADEN VELIKU ZALIHU GOTOVIH CIPELA I RADIONICU SVAKOVRSNE OBUĆE I OPANAKA. IZRADIJUJE SE BRZO I TAČNO PO NAJFINIJEM I NAJMODERNIJEM SISTEMU. PODPISANI SE OSOBITO PREPORUČUJE GG. ČINOVNICIMA, C. KRALL. VOJNICHTVU, ORUŽNICIMA I FINANCIJAL. STRAŽARIMA. PRODAJE SE TAKODJER I NA MJESEČNE OBROKE.

AUGUST ŽIGON — ŠIBENIK

Nikad više!

ne promjenjujem sapun, od kada Bergmanov „Steckenpferd Lillenseife“ (zaštitni znak: Konj na palici) od Bergmann-a i drug. u Tešnju na Labi upotrebljujem, jer je taj sapun najpovoljniji od svih medicinalnih sapuna proti kožnoj bolesti (sunčane pjeg), kao i za pospješivanje lijepe, mekane i nježne kože. Komad stoji 80 filira, a dobiva se u svim ljekarnama, drogerijama i trgovinama parfimerije itd.

42-50

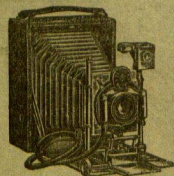
Hrvati! Pomozite Družbu sv. Ćirila i Metoda!

KNJIŽARA I PAPIRNICA

IVANA GRIMANI-A - ŠIBENIK

preporuča p. n. občinstvu svoj veliki izbor HRVATSKIH, NJEMAČKIH, TALIJANSKIH I FRANCUZKIH KNJIGA, ROMANA, SLOVNICA, RIEČNIKA, onda PISAČIH SPRAVA, TRGOVAČKIH KNJIGA, UREDOVNOG PAPIRA, ELEGANTNIH LISTOVA ZA PISMA I RAZGLEDNICA. Prima predplate na sve HRVATSKE I STRANE ČASOPISE uz originalnu cijenu sa tačnim i brzim dostavljanjem u kuću.

Velika zalih svakovrstnih TOPLOMJERA, CVIKER-NAOČALA od najbolje vrsti i LEČA u svim gradacijama.

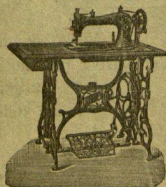

Skladište fotografskih aparata i svih nužgrednih potrebitina.

Vanjske naručbe obavlja kretom pošte.

Preuzimlje naručbe svakovrstnih pečata od kaučuka i kovine.

Skladište najboljih i najjeftinijih šivaćih strojeva „Singer“ najnovijih sistema.

Hrvatska Tiskara

Šibenik - (Dr. Krstelj i drug) - Šibenik

Izradjuje sve tiskarske poslove vrlo ukusno, a uz najumjerenije cijene.